

Begroeting en intrede

door Pastoor Martin van Zutphen

Muziek: uit het eerste deel Matthäus Passion J.S. Bach

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen...

Welkom

Pastoor Martin van Zutphen

Kaarsen

Drie kleinkinderen: Friso, Famke en Jelger.

Muziek

Het Koor zingt Kyrie

Uit de Requiem mis van Reyniers

Kyrie eleison betekent Heer, heb medelijden, vaak vertaald als Heer, ontferm U over mij. Het maakt deel uit van het ordinarium van de mis. De bekende gecomponeerde missen van Mozart, Bach en Camille Saint-Saëns en alle andere missen, bevatten een Kyrie. Het Kyrie bestaat standaard (al wijken sommige componisten hiervan af) uit driemaal drie aanroepingen, respectievelijk: Kyrie eleison (3x), Christe eleison (3x), Kyrie eleison (3x).

De oude Gregoriaanse melodie was bedoeld om afwisselend tussen koor en volk te zingen. Door de ingewikkeldheid van de muziek is dit een tijdlang op de achtergrond gebleven, tot de invoering van het Kyriale Vaticanum. Dit is een van de liturgische boeken van de Rooms-Katholieke Kerk, waarin de melodieën van de vaste delen van de mis - Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei - en nog enkele gezangen zijn opgenomen.

Openingsgebed

Pastoor Martin van Zutphen

Persoonlijk woord

Door Joep Nijkamp

Muziek

Het Koor zingt Graduale en Tractus
Uit de Requiem mis van Reyniers

Persoonlijk woord

Door Wessel Nijkamp

Lezing

Evangelie van Mattheüs 25:14-30

De gelijkenis van de talenten, door pastoor Martin van Zutphen

Overwegingen en gereedmaken van de tafel

Pastoor Martin van Zutphen

Muziek

Erbarme Dich

uit de Mattheüs Passion van Johann Sebastian Bach.

Jeanine Melis op viool

Lex Bergink op hobo

Jan Nawijn op orgel

Herkenning

Het bijzondere aan de Matthäus Passion is dat iedereen er op zijn eigen manier door geraakt kan worden, of je nu gelovig bent of niet, de Bijbel verhalen kent of niet, of veel of weinig kennis hebt van klassieke muziek. De Matthäus Passion gaat namelijk over mensen en emoties. Het muziekstuk zit vol met thema's die iedereen wel herkent. En die benadrukt Bach voortdurend met zijn muziek.

Trouw en spijt

Zo ook in de aria Erbarme dich. Die wordt gezongen vanuit het perspectief van Petrus, een van de twaalf apostelen van Jezus. Petrus zweert onvoorwaardelijke trouw aan Jezus, maar Jezus voorspelt dat Petrus hem die nacht, voordat de haan kraait, drie keer zal verloochenen. En dat gebeurt: Petrus ontkent drie keer dat hij Jezus kent, terwijl Jezus gevangen is genomen en in nood verkeert. Dan kraait de haan en beseft Petrus zijn verraad. Precies na dat heftige moment laat Bach een aria klinken waarin het onnoemelijke verdriet en de ondraaglijke spijt van Petrus tot uitdrukking komt. De spijt is zo groot, dat hij alleen God nog om medelijden kan vragen...

Erbarme dich,
Mein Gott,
Um meiner Zähren willen!
Schaue hier,
Herz und Auge weint vor dir
Bitterlich.

Ontferm U over mij,
mijn God,
vanwege mijn tranen.
Zie toch,
bedroefd huilt hart en oog
wegens U.

Muziek die huilt

De muziek zit dan ook vol met verdriet. Erbarme dich is gecomponeerd in mineur, een toonsoort die doorgaans treurig klinkt. De melodieën van de soloviool en de zanger zijn vaak dalend, wat componisten regelmatig gebruiken om drama en droevige emoties uit te drukken. Ook zitten er veel zogeheten seufzers in Erbarme dich. Een seufzer is een dalend motief van twee gebonden tonen met de kleinst mogelijke toonafstand ertussen. Zo klinkt het als een diepe zucht. De hoogste noten van de melodielijnen maakt Bach vaak langer, zodat ze klinken als uitroepen van wanhoop. De samenklanken van de partijen van de zanger en de instrumenten liggen lang niet altijd prettig in het gehoor: ze 'wringen' soms, zoals verdriet en spijt ook kunnen wringen. Omdat een viool solo speelt, wordt de eenzaamheid van Petrus benadrukt. Door deze muzikale elementen is het net alsof de soloviool en de zanger huilen. En dat begrijpen we allemaal...

Prefatie

door pastoor Martin van Zutphen

Heilige Vader, machtige eeuwige God, om recht te doen aan uw heerlijkheid, om heil en genezing te vinden, zullen wij U danken, altijd en overal, door Christus onze Heer. Hij alleen heeft de dood aanvaard om allen voor de dood te behoeden. Meer nog: Hij alleen heeft willen sterven opdat wij allen eeuwig voor U leven. Daarom met de koren van engelen, loven en aanbidden wij U en zingen.

Muziek

Het Koor zingt het Sanctus en Benedictus

Het Sanctus is het vierde vaste misgezang van de Heilige Mis en bestaat eigenlijk uit twee delen: het Sanctus (gebaseerd op Jesaja 6:3) en het Benedictus (Mattheüs 21:9, de intocht van Jezus in Jeruzalem). Het eerste deel is overgenomen uit de liturgie van de synagoge, waar het op de sabbatmorgen gezongen wordt als het zogenoemde Keduscha. Het is door paus Sixtus I (115-125 AD) ingevoerd in de liturgie en werd door priester en volk samen gezongen. Het is daarmee waarschijnlijk het oudste stuk volkszang tijdens de mis.

Sanctus, Sanctus, Sanctus,
Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt cæli et terra gloria tua.
Hosanna in excelsis.
Benedictus qui venit in nomine Domini.
Hosanna in excelsis.

Heilig, heilig, heilig de Heer,
de God der hemelse machten.
Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.
Hosanna in den hoge.
Gezegend Hij die komt in de Naam de Heer.
Hosanna in den hoge.

Tafelgebed

door pastoor Martin van Zutphen

Gij zijt waarlijk heilig, onze Heer, de bron van alle heiligheid. Heilig dan deze gaven, met de dauw van uw heilige Geest, dat zij voor ons worden tot Lichaam en Bloed van Jezus Christus onze Heer. Toen Hij werd overgeleverd en vrijwillig zijn lijden op zich nam, nam Hij het brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het aan zijn leerlingen met deze woorden:

NEEMT EN EET HIERVAN, GIJ ALLEN, WANT DIT IS MIJN LICHAAM DAT VOOR U GEGEVEN WORDT.

Zo nam Hij na de maaltijd ook de kelk, sprak opnieuw de dankzegging uit, en gaf hem zijn leerlingen met deze woorden:

NEEMT DEZE BEKER EN DRINKT HIER ALLEN UIT, WANT DIT IS DE BEKER VAN HET NIEUWE, ALTIJDDURENDE VERBOND; DIT IS MIJN BLOED DAT VOOR U EN ALLE MENSEN WORDT VERGOTEN TOT VERGEVING VAN DE ZONDEN. BLIJFT DIT DOEN OM MIJ TE GEDENKEN.

Verkondigen wij het mysterie van het geloof.

Allen: **Als wij dan eten van dit brood en drinken uit deze beker, verkondigen wij de dood des Heren, tot dat Hij komt.**

Zijn dood en verrijzenis indachtig, God, bieden wij U aan het levensbrood en de kelk van het heil. Wij danken U omdat Gij ons waardig keurt om voor uw aangezicht te staan en uw heilige dienst te verrichten. Zo delen wij in het Lichaam en Bloed van Christus en wij smeken U dat wij door de heilige Geest worden vergaderd, tot één enige kudde.

Denk toch, Heer, aan uw Kerk, verspreid over de hele wereld, dat haar liefde volkomen wordt, één heilig volk met onze paus en onze bisschop en allen die uw heilig dienstwerk verrichten.

Gedenk Chris Nijkamp die Gij afgelopen woensdag uit deze wereld tot U hebt geroepen. Laat hem, die in de doop met Christus gestorven en herboren is nu ook verrijzen tot nieuw leven met Uw zoon.

Gedenk ook onze broeders en zusters die reeds ontslapen zijn in de hoop der verrijzenis, ja, alle gestorvenen dragen wij op aan uw zorg. Neem hen aan en laat hen verschijnen in het licht van uw gelaat.

Wij vragen U, ontferm U over ons allen, opdat wij tezamen met de maagd Maria, de moeder van Christus, met de apostelen en met alle heiligen, die hier eens leefden in uw welbehagen, waardig bevonden worden het eeuwig leven deelachtig te zijn en U loven en eren. Door Jezus Christus, uw Zoon.

Door Hem en met Hem en in Hem zal uw Naam geprezen zijn, Heer, onze God, almachtige Vader, in de eenheid van de heilige Geest, hier en nu en tot in eeuwigheid.

Allen: **Amen.**

Gebed - Onze Vader

door pastoor Martin van Zutphen

Allen: Onze Vader, die in de hemel zijt, uw naam worde geheiligd, uw Rijk kome, uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel. Geef ons heden ons dagelijks brood en vergeef ons onze schulden, zoals ook wij aan anderen hun schuld vergeven. En leidt ons niet in bekoring, maar verlos ons van het kwade.

Verlos ons Heer van alle kwaad, geef vrede in onze dagen, dat wij gesteund door Uw barmhartigheid, vrij mogen zijn van zonde, en beveiligd tegen alle onrust. Hoopvol wachtend op de komst van Jezus, Messias, uw zoon.

Allen: **Wat van u is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid in eeuwigheid. Amen.**

Vredeswens

Heer Jezus Christus, Gij hebt aan Uw apostelen gezegd: “Vrede laat ik U, Mijn vrede geef ik U”. Let niet op onze zonden, maar op het geloof van Uw kerk. Vervul Uw beloften, geef vrede in Uw naam en maak ons één. Gij die leeft in eeuwigheid.

Allen: **Amen.**

Agnus Dei

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons.

Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld, geef ons vrede.

Muziek

Het Koor zingt het Agnus Dei

Uitnodiging tot de communie

Muziek

Het Koor zingt het Communio

Muziek

Lex Bergink speelt Ave Verum Corpus op hobo
van Wolfgang Amadeus Mozart

Persoonlijk woord

Door Jan van den Dungen

Slotgebed

Laten wij tot slot samen bidden...

Chris wordt besprenkeld met wijwater en bewierookt.

Uit respect gaan we allen staan.

Absoute

Muziek

Het Koor zingt Hebe deine Augen (Felix Mendelssohn)

Muziek

Pianosonate 16, KV 545 (Adante) van Wolfgang Amadeus Mozart

Lex Bergink speelt "Sonata semplice" op hobo

begeleiding door Kees van Dijk op orgel

Persoonlijk woord

Door Jan Nawijn namens Koor Sint Ceacilia

Het kruisje naar het zijaltaar

Pastoor met Co, Christine en Els

Muziek

I don't know how to love him, door Helen Reddy

Uit de rock opera Jesus Christ Superstar (1971)

Chris' grote liefde ging uit naar klassieke muziek. Hij kon er enorm van genieten. Uren naar luisteren. En prachtig over vertellen. Het was een onderdeel van de opvoeding, zo vond hij, al oefende hij geen enkele druk uit. Dat was trouwens ook niet nodig: "deze muziek is zo prachtig, hoe kan het nou anders dan dat je daar van geniet...?" En vaak was dat waar... Maar in een huis met zes opgroeiende kinderen kon het niet anders, hij moest de nieuwe tijd ondergaan en op zijn beurt luisteren naar populaire muziek. Soms vond hij het herrie, soms veinsde hij waardering en soms kon hij er ook van genieten. Zoals van dit nummer uit de musical. Hij vond het prachtig...

*I Don't know how to love him, what to do, how to move him.
I've been changed, yes really changed.
In these past few days, when I see myself, I seem like someone else.
I don't know how to take this, I don't see why he moves me
He's a man, he's just a man.*

*And I've had so many men before in very many ways, he's just one more.
Should I bring him down, should I scream and shout, Should I speak of love, let my feelings out*

*I never thought I'd come to this, what's it all about.
Don't you think it's rather funny, that I should be in this position.
I'm the one who's always been so calm, so cool, no lover's fool
Running every show, he scares me so.*

*I never thought I'd come to this, what's it all about.
Yet, if he said he loved me, I'd be lost, I'd be frightened
I couldn't cope, just couldn't cope
I'd turn my head, I'd back away, I wouldn't want to know
He scares me so, I want him so, I love him so.*

Laatste groet

Door Christine Nijkamp

Afkondiging met zegen

Door pastoor Martin van Zutphen

Muziek

Het Koor zingt In Paradisum

Ten paradijze

Mogen engelen u geleiden naar het paradijs;
dat martelaren bij uw komst u zullen ontvangen
en u binnenleiden in de heilige stad Jeruzalem

Moge het koor van de engelen u ontvangen
en moge u met Lazarus, eens een arme,
de eeuwige rust ontvangen.

Vertrek uit de kerk naar het kerkhof